

nocte. et dormies cum eo. ut saluem^s
semen de patre nro. Dederuntq; et illa
nocte. patri unum. Ingressaq; minor
filia. dormiuit cum eo. Et nec tunc
quidem sensit quando concubue-
rit. uel quando illa surrexerit. Con-
ceperunt ergo due filie loth de pa-
tre suo. Peperitq; maior filiu. et uo-
cauit nomen eius moab. ipse pater
est moabitaru. usq; in presentem di-
em. Minor quoq; peperit filiu. et uo-
cauit nomen eius ammon. id est fi-
lius populi mei. Ipse est pater ammoni-
tarum. usq; in presentem diem. **xx**

Profectus inde abraham. uenit in
terram australem. habitauitq; inter
cadef et sur. Et peregrinus est in ge-
raris. Dixitq; de sara uxore sua. soror
mea est. Misit ergo abimelech rex ge-
rare. et tulit eam. Venit autem ds
ad abimelech p somnium nocte. et
ait illi. En morieris. ppter mulierem
quam tulisti. habet enim uiru. Abi-
melech uero non tetigerat eam. et
ait. Dne nun gentem ignorantem.
et iustam interficies. Nonne ipse
dixit michi soror mea est et ipsa di-
xit frater meus est. In simplicitate cor-
dis mei et mundicia manuum mea-
rum feci hoc. Dixitq; ad eum ds. Et
ego scio quod simplici corde feceris.
et ideo custodiu te ne peccares in me. et
n dimisi ut tangeres ea. Nunc g redde uxo-
re uiro suo. qa ppha e. et orabit p te et
uiues. Sin autem nolueris reddere.
scito quod morte morieris tu et om-
nia que tua sunt. Statimq; de nocte
consurgens abimelech uocauit om-
nes seruos suos. et loquutus est uni-
uersa uerba hec. in auribus eorum.

Timueruntq; omnes uiri. **xxi** ualde. voca-
uit autem abimelech etiam abraham.
et dixit ei. Quid fecisti nobis. Quid
peccaui in te quia induxisti sup
me. et sup regnum meum peccatu
grande. Que non debuisti facere. fe-
cisti nobis. Rursumq; ex postulans.
ait. Quid uidisti ut hoc faceres. Res-
pondit abraham. Cogitauit mecum
dicens. Forsitan non est timor dei in
loco isto. et interficiet me ppter uxore
meam. Alias autem uere. soror mea
est filia patris mei. et non filia matris
mee. et duxi eam uxorem. Postqua
autem eduxit me ds de domo patris
mei. dixi ad eam. Hanc misericordiam fa-
cies mecum in omni loco ad quem in-
grediemur. dicens qd frater tuus sum.
Tulit igit abimelech oues et boues
et seruos et ancillas et dedit abra-
ham. reddiditq; ei saram uxorem su-
am et ait. Terra coram uobis est. Vbi-
cumq; tibi placuerit. habita. Sara
autem dixit. Ecce mille argenteos
dedi fratri tuo. hoc erit tibi in uela-
men ocloy. ad omnes qui tecum se-
nt. et quocumq; perrexeris. Mementoq;
te deprehensam. Orante autē abraham
sanauit ds abimelech. et uxorem. an-
cillasq; eius. et peperunt. Concluse-
rat enim dns omnem uuluam domi
abimelech. ppter saram uxorem abra-
ham. **V**isitauit autē dns saram si-
cut pmiserat. et impleuit que lo-
quutus est. Conceptitq; et peperit
filium in senectute sua. tempore
quo predixerat ei ds. Uocauitq; abra-
ham nomen filij sui que genuit ei
sara isaac. et circumcidit eum die
octauo. sicut preceperat ei dns cum

centum esset annorum. Hac quippe
 etate patris: natus est isaac. Dixitq;
 sara. Risum fecit michi d's. Quicumq;
 audierit: conridebit michi. Rursuq;
 ait. Quis auditorum crederet abra-
 ham quod sara lactaret filium. que
 pepit ei iam seni. Creuit igitur pu- xli.
 er: et ablactatus est. Fecitq; abraham
 grade conuiuium: in die ablactatio-
xli. nis eius. Cumq; uidisset sara filiu
 agar egyptie ludentem cum ysaac:
 dixit ad abraham. Eice ancillam hanc:
 et filium ei. Non enim heres erit fili
 ancille: cum filio meo isaac. Dure
 accepit hoc abraham: p filio suo. Cui
 dixit d's. Non tibi uideatur aspum
 sup puero: et sup ancilla tua. Omnia
 que dixerit tibi sara audi uocem eius:
 quia in isaac uocabitur tibi semen.
 Sed et filium ancille faciam in gentem
 magnam: quia semen tuum est. Sur-
 rexit itaq; abraham mane: et tollens
 panem et utrem aque. imposuit sca-
 pulę eius. tradiditq; puerum. et di-
 misit eam. Que cum abisset errabat
 in solitudine bersabee. Cumq; con-
 sumpta esset aqua in utre: abiicit pu-
 erum subter unam arborum que ibi
 erant. et abiit seditq; e regione paul
 quantum potest artus iacere. Dixit
 enim. Non uidebo morientem pue-
 rum. Et sedens contra: leuauit uocem
 suam. et fleuit. Exaudiuit autem
 d's uocem pueri. Vocauitq; angls dñi
 agar de celo dicens. Quid agis agar?
 Noli timere. Exaudiuit enim d's uo-
 cem pueri: de loco in quo est. Surge
 tolle puerum. et tene manum illius: xlii.
 quia in gentem magnam faciam
 eum. Aperuitq; oculos eius deus.

Que uidens puteum aque. abiit et im-
 pleuit utrem: deditq; puero bibere et
 fuit cum eo. Qui creuit: et moratus
 est in solitudine. Factusq; est iuuenis
 sagittarius: habitauitq; in deserto pha-
 ran. Et accepit illi mater sua uxorem
 de terra egypti. Codem tempore di-
 xit abimelech. et sichol princeps exer-
 citus eius ad abraham. Deus tecum est:
 in uniuersis que agis. Iura ergo p do-
 minum ne noceas michi et posteris me-
 is styrpiq; mee: sed iuxta misericordiam
 quam feci tibi facies michi. et terre in
 q̄ conuersatus es aduena. Dixitq; abra-
 ham. Ego iurabo. Et increpauit abi-
 melech ppter puteum aque que ui ab-
 stulerant serui illius. Responditq; abi-
 melech. Nesciui quis fecerit hanc rem.
 Sed et tu non indicasti michi: et ego
 non audiui preter hodie. Tulit itaq;
 abraham oues et boues: et dedit abima-
 lech. Percusseruntq; ambo fedus. Et
 statuit abram septem agnas seorsum.
 Cui dixit abimelech. Quid sibi uoluit
 septem agne iste quas stare fecisti seor-
 sum? At ille. Septem inquit agnas ac-
 cipies de manu mea: ut sint in testimo-
 nium michi quoniam ego fodi pute-
 um istum. Iccirco uocatus est locus
 ille bersabee. quia ibi uterq; iurauit.
 et ierunt fedus pro puteo iuramen-
 ti. Surrexit autem abimelech et si-
 chol princeps milicie eius: reuersiq;
 sunt in terram palestinorum. Abraham
 uero plantauit nemus in bersabee. et
 inuocauit ibi nomen dñi dei eterni:
 et fuit colonus terre philistinorum
 dieb; multis. Que postquam ge-
 sta sunt: temptauit d's abraham.
 et dixit ad eum. Abraham. Ille respō

dit. Adsum. At illi. Tolle filium tuum unigenitum quem diligis ysaac: et uade in terram uisionis. atq; offer eum ibi in holocaustum. sup unum montium quem monstrauero tibi. Igitur abraham de nocte confurgens. strauit asinum suum: ducens secum duos iuuenes et isaac filium suum. Cumq; concidisset ligna in holocaustum: abiit ad locum quem precepat ei dñs. Die autem tertio: eleuatis oculis uidit locum procul. Dixitq; ad pueros suos. Expectate hic cum asino. Ego et puer illuc usq; pperantes: postq̄m adorauerimus reuertemur ad uos. Tulit q̄q; ligna holocausti: et inposuit super ysaac filium suum. Ipse uero portabat in manib; suis: ignem et gladium. Cumq; duo pgerent simul: dixit isaac patri suo. Pater mi. At ille respondit. Quid uis fili: Ecce inquit ignis et ligna. Vbi est uictima holocausti: Dixit abraham. Deus providebit sibi uictimam holocausti fili mi. Pergebant ergo pariter. ueneruntq; ad locum: quem ostenderat ei deus. In quo edificauit altare: et desup ligna composuit. Cumq; colligasset isaac filium suum: posuit eum in altari sup struem lignorum. Extenditq; manum et arripuit gladium: ut immolaret filium suum. Et ecce angelus dñi de celo clamauit dicens. Abraham. abraham. Qui respondit. Adsum. Dixitq; ei. Non extendas manum tuam sup puerum: neq; facias illi quicquid. Nunc cognoui quod timeas dñm: et non peperis filio tuo unigenitum ppter me. Leuauit abra-

ham oculos: uiditq; post tergum arietem inter uepres herentem cornibus. Quem assumens: obtulit holocaustum pro filio. Appellauitq; nomen loci illius: dñs uidet. Unde usq; hodie dicitur: in monte dñs uidebit. Vocauit autem angls dñi abraham secundo de celo dicens. Per memet ipsum iurauit dicit dñs. quia fecisti rem hanc. et non peperisti filio tuo unigenito ppter me: benedicam tibi et multiplicabo semen tuum sicut stellas celi: et uelut arenam que est in litore maris. Possidebit semen tuum portas inimicorum suorum. et benedicentur in semine tuo omnes gentes terre: quia obedisti uoci mee. Reuersus est abraham ad pueros suos: abieruntq; bersabee simul. et habitauit ibi. His itaq; gestis: nunciatum est abraham quod melcha quoq; genuisset filios nachor fratri suo huius primogenitum et buz fratrem eius. camuhel patrem suorum. et cased. et asau. pheldas quoq; et iedlaph. ac bathuel de quo nata est rebecca. Octo istos genuit melcha nachor fratri abraham. Concubina uero illius nomine roma: peperit thabee et gannon. et thaas et maacha. **V**ixit autem sara centum uiginti et septem annis. et mortua est in ciuitate arbee: que est ebron in terra chanaan. Venitq; abraham ut plangeret et fletet eam. Cumq; surrexisset ab officio funeris. loquutus est ad filios bechy dicens. Aduena sum et peregrinus apud uos. Date michi ius sepulchri uobiscum: ut sepeliam mortuum meum. Responderuntq; filij

bech. Audi nos dñe. Princeps dei es
 apud nos. In electis sepulchris nostri:
 sepeli mortuum tuum. Nullusq; po-
 terit te prohibere: quin in monumen-
 to eius sepelias mortuum tuum. Sur-
 rexit abraham et adorauit poplin
 terre: filios uidelicet bech. Dixitq; au-
 tem ad eos. Si placet anime ur̄e ut
 sepeliam mortuum meum. audite
 me et intercedite p̄ me ap̄d ephron̄ fili-
 um soor ut det michi speluncam
 duplicem quam habet in extrema *Aluu.*
 parte agri sui. Pecunia digna tra-
 dat michi. eam coram uobis in pos-
 sessionem sepulchri. habitabat au-
 tem ephron: in medio filiorū hech.
 Responditq; ephron ad abraham cum
 ctis audientib; qui ingrediebantur
 portam ciuitatis illius: dicens. Neq̄
 quam ita fiet dñe mi: sed magis au-
 sculta quod loquor. Agrum trado
 tibi et speluncam que in eo est: pre-
 sentib; filiis popli mei. Sepeli mor-
 tuum tuum. Adorauit abraham co-
 rā dño x̄plo terre: et loquutus est
 ad ephron circumstante plebe. Que-
 so ut audias me. Dabo pecuniā pro
 agro. suscipe eam: et sic sepeliam mor-
 tuum meum in eo. Respondit ephron.
 Dñe mi audi. Terrā quam postulas:
 quadringentis argenti siclis ualet.
 Istud est precium inter me et te. Sed
 quantum est hoc. Sepeli mortuum
 tuum. Quod cum audisset abraham
 appendit pecuniam quam ephron
 postulauerat. audientib; filiis hech
 quadringentos siclos argenti et pro-
 bate monete publice. Confirmatusq;
 est ager quondam ephronis in quo
 spelunca duplex respiciens mābre

tam ipse quam spelunca et omnes ar-
 bores eius in cunctis terminis parui-
 tum abrahe in possessionem: uidenti-
 bus filiis hech. et cunctis qui intrabāt
 portam ciuitatis illius. Atq; ita sepe-
 liuit abraham saram uxorem suam
 in spelunca agri duplici: que respici-
 ebat mambre. hec est ebron in terra
 chanaan. Et confirmatus est ager.
 et antrum quod erat in eo et abra-
 he in possessionem monumenti: a
 filiis hech. *Exm.* **E**rat autem abraham
 senex dierumq; multorum: et dñs
 in cunctis benedixerat ei. Dixitq; ad
 seruum senorem domus sue: qui
 preerat omnib; que habebat. Pone
 manum tuam subter femur meū.
 ut adiura te p̄ dñm dñm celi et ter-
 re: ut non accipias uxorem filio
 meo de filiab; chananeorū inter
 q̄s habito. sed ad terram et cognatio-
 nem meam p̄ficiscaris. et inde accipi-
 as uxorem filio meo isaac. Respon-
 dit seruus. Si noluerit mulier uenire
 mecum in terrā hanc. non reducere
 debeo filium tuum ad locum de q̄
 egressus es. Dixit abraham. Caue ne
 quando reducas filium meū illuc.
 Dñs deus celi qui tulit me de domo
 patris mei. et de terra natiuitatis mee
 qui loquutus est michi et iurauit di-
 cens. semini tuo dabo terram hanc:
 ipse mittet angelum suum coram te
 et accipies inde uxorem filio meo.
 Sin autē noluerit mulier sequi te: n̄
 teneb; is iuramento filium tantum
 meum ne reducas illuc. Posuit ergo
 seruus manum sub femore abraham
 domini sui: et iurauit illi sup sermo-
 ne hoc. Gulitq; decem camelos de gre-

Exm.

ge dñi sui et abiit: ex omnib; bonis eius portans secum. Profectusq; prexit mesopotamiam ad urbem nachor. Cumq; camelos fecisset accumbere extra oppidum iuxta puteum aque uespe eo tempore quo solent mulieres egredi ad hauriendā aquā: dixit. Dñe deus domini mei abrahā. occurre hodie obsecro michi. et fac misericordiam cum dño meo abraham. Ecce ego stans p̄ fontem aque. et filie habitatorū huius ciuitatis egrediētur ad hauriendā aquam. Igitur puella cui ego dixero inclina hydriam tuam et bibam. et illa responderit bibe. quin et camelis tuis dabo potum ipsa est quam preparasti seruo tuo isaac. Et per hoc intelligā quod feceris misericordiam cum dño meo. Necdum intra se uerba compleuerat: et ecce rebecca egrediebatur filia bathuel filij melche uxoris nachor fr̄s abraham habens hydriam in scapula puella decora nimis. uirgoq; pulcherrima et incognita uiro. Descenderat autem ad fontē et impleuerat hydriam ac reuertebatur. Occurritq; ei seruus et ait. Pauxillum michi ad sorbendū p̄be aque de hydria tua. Que respondit. Bibe dñe mi. sceleriterq; deposuit hydriam sup ulnam suam: et dedit ei potum. Cumq; ille bibisset: adiecit. Quin et camelis tuis hauriam aquam: donec cuncti bibant. Effundensq; hydriam in canalib;: reuertit ad puteum ut hauriret aquā. Et haustam: omnibus camelis dedit. Ille autē contemplabatur eam tacitus. scire uolens utrum prosperum

fecisset iter suum dñs. an non. Postquam ergo biberant cameli. protulit uir maures aureas appendentes fidos duos et armillas eodem pondore fidorum decem. Dixitq; ad eam. Cuius es filia? Indica michi. Est in domo patris tui locus ad manendū: Que respondit. Filia bathuelis sum filij melche: quem peperit ei nachor. Et addidit dicens. Palearū q;: et feni plurimū ē apd nō: iloc spacios ad manadū. Inclinauit se homo: et adorauit dñm dicens. Benedictus dñs deus dñi mei abrahā: qñ abstulit misericordiam: et ueritatē suā a dño meo. et recto meo: et ueritatē p̄duxit in domū fr̄s dñi mei. Cucurrit itaq; puella: et inuicauit in domū matris sue omnia q̄ audierat. habebat autē rebecca fr̄em nōie laban. Qui festinās egressus ē ad hominē: ueritatis fōs. Cūq; uidisset maure: et armillā in manib; sororis sue. et audisset cuncta uerba referentis. hec loquutus est michi homo: uenit ad uirum qui stabat iuxta camelos et prope fontem aque. dixitq; ad eum. Ingredere benedice dñi. Cur foris stas? Preparaui domum: et locum camelis. Et introduxit eum in hospitium ac destrauit camelos. Deditq; paleas et feni. et aquam ad lauandos pedes camelorum et uirozum qui uenerant cū eo. Et appositus est in conspectu ei panis. Qui ait. Non comedam donec loquar sermones meos. Respondit ei. Loquere. At ille. Seruus inq̄t abrahā fr̄i. Et dñs benedixit dño meo ualde. magnificatusq; est: et dedit ei oues et boues. argentū et aurum. seruos et ancillas. camelos et asinos. Et peperit sara uxor domini mei

filium dño meo in senectute sua. De-
ditq; illi omnia que habuerat. Et ad-
iuravit me dñs meus dicens. Non ac-
cipies uxorem filio meo de filiabus
chananeorū in quorū terra habito:
sed ad domum patris mei perges. et
de cognatione mea accipies uxore
filio meo. Ego uero respondi dño
meo. Quid si noluerit uenire mecum
mulier: Dñs ait in cuius conspectu
ambulo. mittet angelū suum tecū:
et diriget uiam tuam. Accipiesq; ux-
orem filio meo de cognatione mea:
et de domo patris mei. Innocens eris
a maledictione mea cum ueneris ad
p̄p̄inquos meos: et non dederint tibi.
Veni ergo hodie ad fontē. et dixi. Dñe
deus domini mei abraham. si direxi-
sti uiam meam in qua nuncambu-
lo. ecce sto iuxta fontem aque. et uir-
go que egredietur ad hauriendam
aquam audierit a me. da michi pau-
xillum aque ad bibendum ex h̄ydria
tua. et dixerit michi. et tu bibe et
camelis tuis hauriam. ipsa est muli-
er quam preparauit dñs filio do-
mini mei. Dum hęc mecum tacitus
uoluerem: apparuit rebecca ueniens
cum h̄ydria quam portabat in sca-
pula. Descenditq; ad fontem: et hau-
sit aquam. Et ait ad eam. Da michi
paululum bibere. Que festinans de-
posuit h̄ydriam de humero. et dixit
michi. Et tu bibe: et camelis tuis po-
tum tribuam. Bibi: et ad aquauit
camelos. Interrogauiq; eam: et dixi.
Cuius es filia: Que respondit. Filia
bathuelis sum filij nachor. quem pe-
perit illi melcha. Suspendi itaq; in
aures ad ornandam faciem eius et

armillas posui in manib' ei. Pronusq;
adorauit dñm. benedicens dño meo
domini mei abraham: qui pduxit
me recto itinere. ut sumerem filiam
fr̄is domini mei filio eius. Quamob-
rem si faceris misericordiam et ueritatem
cum dño meo: indicate michi. Sin-
autē aliud placet et hoc dicite: ut ua-
dam ad dexteram siue ad sinistram.
Responderunt laban et bathuel. Ado-
mino egressus est sermo: et non pos-
sumus ultra placitū eius quicquam
aliud tecum loqui. En rebecca coram
te est. Tolle eam et proficiscere: et sit
uxor filij domini tui sicut loquutus
est dñs. Quod cum audisset puer abra-
ham: adorauit in terra dñm. Prola-
tisq; uasis argenteis et aureis et uesti-
bus. dedit eas rebecca pro munere. Fra-
tribus quoq; eius et matri: dona ob-
tulit. Introq; conuiuio uescentes pari-
ter et bibentes. manserunt ibi. Surgēs
autem mane: loquutus est puer. Di-
mittite me ut uadam ad dñm meū.
Responderunt fratres eius et mater.
Maneat puella saltem decem dies apd'
nos: et postea p̄fiscetur. Nolite aut
me retinere: quia dñs direxit uiam
meam. Dimittite me: ut pergam ad
dñm meum. Dixerunt. Vocemus pu-
ellam: et queramus ipsius uoluntatē.
Cumq; uocata uenisset sciscitatu sunt.
Cui ire cum homine isto: Que ait. Va-
dam. Dimiserunt ergo eam et nutri-
cem illius. seruumq; abraham et co-
mites eius: imprecantes p̄sp̄era soro-
ri sue atq; dicentes. Soror nr̄a es. Cres-
cas in mille milia: et possideat semen
tuum portas inimicorū suorum. Igit̄
rebecca et puella illius ascensis came-

us secute sunt uirum. Qui festinus
 reuertebat ad dñm suū. Eo tempore
 isaac deambulabat p uiam que
 ducit ad puteum cuius nomen est
 uiuentis et uidentis. habitabat enī
 in terra australi: et egressus fuerat
 ad meditando in agro. in clinata
 iam die. Cumq; leuasset oculos suos ui-
 dit camelos uenientes procul. Re-
 betta quoq; conspecto isaac: de ca-
 melo et ait ad puerum. Quis est ille
 homo qui uenit p agrum in occur-
 sum nobis: Dixitq; ei. Ipse est dñs
 meus. At illa tollens cito pallium
 opuit se. seruus autē cuncta que
 gesserat narrauit isaac. Qui intro-
 duxit eam in tabernaculum sare
 matris sue: et accepit eam uxore.
 et in tantum dilexit: ut dolorem
 qui ex morte matris acciderat te-
 peraret. Abraham uero aliam du-
 xit uxorem nomine cetthura. Que
 peperit ei iamram. et iexan. et ma-
 dan. et machan. et iesboch et sue.
 Jexan quoq; genuit saba. et dadan.
 Filij dadan fuerunt asurim. et latu-
 sim. et loomim. At uero ex machi-
 an ortus est epha. et opher. et enoch.
 et abida. et teldaa. Omnes hij filij
 cetthure. Deditq; abraham cuncta
 que possiderat isaac. Filijs autem
 concubinarū largitus est munera:
 et separauit eos ab ysaac filio suo
 dum adhuc ipse uiueret ad plagā
 orientalem. **F**uerunt autem di-
 es uite abrahe centum septuagin-
 ta quinq; anni: et deficient mortu-
 us est in senectute bona. puerq;
 etatis. et plenus dierum. congrega-
 tusq; est ad poplm suum. Et sepe-

erunt eum isaac et isinabel fili sui
 in spelunca duplici que sita est in
 agro ephron filij soor hebei. e regi-
 one mambre: que emerat a filijs
 hech. ibi sepultus est ipse et sara ux-
 or eius. Et post obitum illius bene-
 dixit dñs isaac filio eius qui habita-
 bat iuxta puteum: nomine uiuen-
 tis et uidentis. **H**ec sunt generati-
 ones isinabel filij abrahe que pepe-
 rit ei agar egyptia famula sare: et
 hec nomina filiorum eius. in uoca-
 bulis et generationib; suis. Primoge-
 nitus isinabelis nabaioth. Deinde
 cedar. et abdabel. et mabsam. mas-
 ma quoq; et duma. et masadad. et
 thema. iur. et naphis. et cedina. Isti
 sunt isinabel filij. et hec nomina per
 castella et oppida eorum. duodecim
 principes tribuum suarum. Anni
 uite isinabelis centū triginta septem.
 Deficiensq; mortuus est: et appositus
 est ad poplm suum. Habitauit autē
 ab euila usq; sur que respicit egypt-
 tum introeuntib; assirios coram cun-
 ctis fratrib; suis obiit. **H**ec quoq;
 sunt generationes isaac filij abra-
 ham. Abraham genuit ysaac: qui
 cum quadraginta esset anozū. du-
 xit uxorem rebeccam filiam batbu-
 el syride mesopotamia sororem la-
 ban. Deprecatusq; est isaac dñm pro
 uxore sua: eo qd eēt sterilis. Qui ex-
 audiuit eum: et dedit conceptum
 rebece. Sed collidebantur in utero
 eius paruuli. Que ait. Si sic michi
 futurum erat. quid necesse fuit con-
 cipere. Perrexitq; et consulere do-
 minum. Que respondens ait. Due-
 gentes in utero tuo sunt: et duo

populi ex uentre tuo diuidentur.
 Populusq; poplin supabit: et maior
 minori seruiet. Jam tempus pariendi
 aduenerat: et ecce gemini in utero
 eius reperti sunt. Qui prius egressus
 est rufus erat: et totus in morem pel-
 lis hispidus. Vocatumq; est nomen ei
 esau. Procinus alter egrediens plan-
 tam fratris tenebat manu. et igitur
 appellauit eum iacob. Sexagena-
 rius erat isaac: quando nati sunt
 paruuli. Quib; adultis factus est
 esau uir gnarus uenandi et homo
 agricola. Iacob autem uir simplex:
 habitabat in tabernaculis. Isaac a-
 mabat esau. eo quod de uenationi-
 bus illius uesceretur: et rebecca di-
 ligebat iacob. Coxit autē iacob pul-
 mentum. Ad quem cum uenisset
 esau de agro lassus: ait. Da michi
 de coctione hac rufa. quia oppido
 lassus sum. Quam ob causam uoca-
 tum est: nomē ei edom. Cui dixit
 iacob. Uende michi primogenita
 tua. Ille respondit. En morior. qd
 michi pderunt primogenita: Ait.
 iacob. Iura ergo michi. Iurauit ei esau
 et uendit primogenita. Et sic
 accepto pane et lentis. edulio man-
 ducavit. Et bibit et abiit: paruipē-
 dens qd primogenita uendidisset.
XXVI.
XXVII. **Q**UARTA autē fame sup terram post
 eam sterilitatem que acciderat in
 dieb; abraham. abiit isaac ad abi-
 melech regem palestinorū in gera-
 ra. Apparuitq; ei dñs: et ait. Ne des-
 cendas in egyptum. sed quiesce in
 terra quam dixerō tibi. et pegrina-
 re in ea. eroq; tecum et benedicam
 tibi. Tibi enim et semini tuo dabo

uniuersas regiones has: complens iu-
 ramentū quod sponondi abraham pa-
 tri tuo. et multiplicabo semen tuum
 sicut stellas celi. Daboq; posteris tuis
 uniuersas regiones has. et benedice-
 tur in semine tuo om̄s gentes terre:
 eo qd obediērit abraham uoc̄ mee.
 et custodierit precepta et manda-
 ta mea. et ceremonias legesq; mea serua-
 uerit. Mansit itaq; isaac in geraris.
 Qui cum interrogaretur a uiris loci
 illius sup uxore sua: respondit so-
 ror mea est. Timuerat enim confite-
 ri quod sibi esset sociata coniugio.
 reputans ne forte interficerent eum.
 ppter illius pulchritudinem. Cumq;
 ptransissent dies plurimi. et ibidē
 moraretur. pspiciens abimelech pa-
 lestinozum rex per fenestram. uidit
 eum iocantem cum rebecca uxore
 sua. Et accersito ait. Pespiciuum. ē.
 quod uxor tua sit. Cur mentitus es
 sororem tuam esse: Respondit. Ti-
 mui ne morerer ppter eam. Dixitq;
 abimelech. Quare imposuisti nobis?
 Potuit conre quispiam de poplo
 cum uxore tua: et induxeras super
 nos grāde peccatum. Precepitq; om-
 ni poplo: dicens. Qui tangerit homi-
 nis huius uxore: morte morietur. Se-
 uit autem isaac in terra illa: et inue-
 nit in ipso anno centuplū. Benedi-
 xitq; ei dñs. Et locupletatus est homo:
 et ibat pficiens atq; succrescens. do-
 nec magnus uehementer effectus ē.
 Habuit quoq; possessionem ouium
 et armentorū: et familie plurimū.
 Ob hec inuidentes ei palestini. om̄s
 puteos quos foderant serui patris
 illius abraham: illo tempore ob-

struxerunt implentes humo in tantū
 ut ipse abimelech diceret ad isaac. Re-
 cede a nobis: qm̄ potentior nr̄i factus
 es ualde. Et ille descendens ut ueniret
 ad torrentem gerare habitaretq; ibi:
 rursum fodit alios puteos. quos fode-
 rant serui patris sui abraham. et q̄s
 illo mortuo olim obstruxerant phi-
 listim. Appellauitq; eos isdem nomi-
 nib; quib; ante pater uocauerat. Fo-
 derunt in torrente: et reppererunt
 aquam uiuam. Sed et ibi iurgium
 fuit pastozum gerare. ad uersum pa-
 stores isaac dicentium: nostra est
 aqua. Quamobrem nomen putei
 ex eo quod acciderat uocauit calūp-
 niam. foderunt et alium. ^{putum} Pro
 quo non contenderunt. Itaq; uocauit ^{xliv.}
 nomen eius latitudo: dicens. Nunc
 dilatauit nos dñs: et fecit crescere sup̄
 terram. Ascendit autem ex illo loco
 in bersabee ubi apparuit ei dñs in
 ipsa nocte dicens. Ego sum deus abra-
 ham patris tui. noli metuere: quia
 tecum sum et benedicam tibi et mul-
 tiplicabo semen tuum p̄pter seruum
 meum abraham. Itaq; edificauit
 ibi altare. et inuocato nomine dñi
 extendit tabernaculum. Precepitq;
 seruis suis ut foderent puteum. ad
 quem locum cum uenissent de ge-
 raris abimelech. et hocozat amic⁹
 illius et phicol dux militū uenerūt ad
 eū loquut⁹ eis isaac. Quid uenistis
 ad me hominē quem odistis et ex-
 pulistis a uobis: Qui responderunt.
 Vidimus tecum esse dñm: et ideo
 nunc diximus. Sic iuramentū inter
 nos. et ineamus fedus. ut non faci-
 as nobis quicquam mali. sicut

et pro illo quoq; rixati
 sūt. appellauitq; eū mi-
 micia. Profect⁹ inde
 fodit alium

et nos nichil tuorum attigimus. nec
 fecimus quod te lederet. sed cum pa-
 ce dimisimus auctum benedictione
 domini. Fecit ergo eis conuiuium.
 Et post cibum et potum surgentes
 mane iurauerunt sibi mutuo. Dimi-
 sitq; eos isaac pacifice in locum suū.
 Ecce autem uenerunt in ipso die
 serui isaac. annunciantes ei de pu-
 teo quem foderant: atq; dicentes. In-
 uenimus aquam. Vnde appellauit
 eum abundantiam. et nomen urbi
 impositū est bersabee: usq; i presen-
 tem diem. Esau uero quadragenari-
 us duxit uxores: iudith filiam beeri
 herhei. et basemath filiam elom
 eiusdem loci. que ambe offenderāt
 animum isaac et rebecca. **S**enuit ^{lxvii.}
 autem isaac: et caligauerunt oculi
 eius. et uidere non poterat. Vocauitq;
 esau filium suum maiorem: et dixit
 ei. Fili mi. Qui respondit. Adsum. Cui
 pater. uides inquit quod senuerim:
 et ignorem diem mortis meę. Sume
 arma tua pharetram et arcum: et
 egredere foras. Cumq; uenatu aliqd
 apprehenderis: fac michi inde pul-
 mentū sicut uelle me nosti. et affer
 ut comedam: ut benedicat tibi ani-
 ma mea antequam moriar. Quod cū
 audisset rebecca. et ille abisset in a-
 grum ut iussionem patris impleret:
 dixit filio suo iacob. Audiui patre
 tuum loquentem cum esau fratre
 tuo: et dicentem ei. Affer michi de
 uenatione tua. et fac cibos ut come-
 dam: et benedicam tibi coram dño
 antequam moriar. Nunc ergo fili
 mi adquiesce consilijs meis: et per-
 gens ad gregem affer michi duos

hedos optimos. ut faciam ex eis escas
 patri tuo quibus libenter uescetur.
 Quas cum intuleris. et comederit:
 benedicat tibi priusquam moriatur.
 Cui ille respondit. Nosti quod esau
 frater meus homo pilosus sit: et ego
 leuis: Si attrectauerit me pater me-
 us et senserit: timeo ne putet sibi uo-
 luisse illudere. et inducat sup me
 maledictionem pro benedictione.
 Ad quem mater. In me sit ait ista ma-
 ledictio fili mi. Tantum audi uocem
 meam: et perge affer que dixi. Abijt
 et attulit: deditq; matri. Parauit illa
 cibos: sicut nouerat uelle patrem illi.
 Et uestib; esau ualde bonis quas apd
 se habebat domi induit eum. Pellicu-
 lasq; hedorum circumdedit manibus:
 et colli nuda protexit. Deditq; pul-
 mentum. et panes quos coxerat tra-
 didit. Quibus illatis: dixit. Pater mi.
 At ille respondit. Audio. Quis es tu
 fili mi? Dixitq; iacob. Ego sum esau
 primogenitus tuus. Feci sicut prece-
 pisti michi. Surge sede et comede de
 uenatione mea: ut benedicat michi
 anima tua. Rursum isaac ad filiũ
 suum. quom inquit tam cito inue-
 nire potuisti fili mi? Qui respondit.
 Voluntas dei fuit: ut cito michi oc-
 curreret quod uolebam. Dixitq;
 isaac. Accede huc ut tangam te fili
 mi: et probem utrum tu sis fili m̄s
 esau. an non. Accessit ille ad patrẽ.
 Et palpato eo: dixit isaac. Uox qui-
 dem uox iacob est: sed manus. ma-
 nus sunt esau. Et non cognouit
 eum: quia pilosę manus similitudi-
 nem maioris expresserant. Benedi-
 cens ergo illi: ait. Tu es filius meus

esau: Respondit. Ego sum. At ille.
 Affer inquit michi cibos de uenati-
 one tua fili mi: ut benedicat anima
 mea. Quos cum oblatos comedisset:
 obtulit ei etiam uinum. Quo hausto:
 dixit ad eum. Accede ad me: et da
 michi osculum fili mi. Accessit: et
 osculatus est eum. Statimq; ut sensit
 uestimentorum eius flagrantiam:
 benedicens ait. Ecce odor filij mei:
 sicut odor agri cui benedixit dñs.
 Det tibi dñs de rore celi et de pingue-
 dine terre. abundantiam frumenti
 et uini: et seruiant tibi populi. et ad-
 orent te tribus. Esto dñs fratrum
 tuorum: et incuruentur ante te filij
 matris tue. Qui maledixerit tibi ma-
 ledictus erit: et qui benedixerit tibi.
 benedictionibus repleatur. Uix isaac
 sermonem impleuerat: et egresso ia-
 cob foras. uenit esau. Coctosq; de ue-
 natione cibos intulit patri: dicens.
 Surge pater mi et comede de uenati-
 one filij tui: ut benedicat michi ani-
 ma tua. Dixitq; illi isaac. Quis enim
 es tu? Qui respondit. Ego sum filius
 tuus primogenitus: esau. Expauit
 isaac stupore uehementi: et ultra
 quã credi potest admirans ait. Quis
 igitur ille est. qui dudum captam
 uenationem attulit michi. et comē-
 di ex omnibus priusq̄m tu uenires:
 benedixiq; ei. et erit benedictus. Au-
 dios esau sermonibus patris. irruit
 clamore magno: et consternatus
 ait. Benedic etiam et michi: pater
 mi. Qui ait. Venit germanus tuus
 fraudulenter: et accepit benedictio-
 nem tuam. At ille subiunxit. Iuste
 uocatum est nomen eius iacob. Sup-

plantauit eum me: en altera uice.
 Primogenita mea ante tulit: et nunc
 secundo subripuit benedictionem
 meam. Rursumq; ad patrem. nun-
 quid non reseruasti aut et michi be-
 nedictionem: Respondit isaac. Do-
 minū tuū illum constitui: et omīs
 fratres illius seruituti eius subiuga-
 ui. frumento et uino stabiliui eum.
 Et tibi post hec fili mi ultra quid
 faciam: Cui ait esau. Nun unam in-
 quit tantum benedictionem habes
 pater: Michi quoq; obsecro ut bene-
 dicas. Cumq; euulatu magno fle-
 ret: motus isaac dixit ad eum. In
 pinguedine terre. et in rore celi de-
 sup: erit benedictio tua. Viues gla-
 dio: et fratri tuo seruiet. Tempusq;
 ueniet: cum excutias et soluas iu-
 gum eius de ceruicibus tuis. Oderat
 ergo semp esau iacob: pro benedicti-
 one qua benedixerat ei pater. Dixitq;
 in corde suo. Ueniet dies luctus pa-
 tris mei: ut occidam iacob fratrem
 meum. Nunciata sunt hec rebecca.
 Que mittens et uocans iacob filiū
 suum: dixit ad eum. Ecce esau fra-
 ter tuus: iminatur ut occidat te. Nūc
 ergo fili audi uocem meam: et con-
 surgens fuge ad laban frēm meum
 in haran. habitabisq; cum eo dies
 paucos: donec requiescat furor frīs
 tui. et cesset indignatio eius: obli-
 uiscaturq; eorum que fecisti in eum.
 Postea mittam: et adducam te inde
 huc. Cur utroq; orbabor filio in uno
 die: Dixit quoq; rebecca: ad isaac.
 Tedit me uite mee: ppter filias hech.
 Si accepit iacob uxorem de stirpe
 huius terre: nolo uiuere. **V**ocauit

itaq; isaac iacob: et benedixit prece-
 pitq; ei dicens. Noli accipe conjugem
 de genere chanaan: sed uade et pro-
 ficiscere in mesopotamiam syrie ad
 domum bathuel patris matris tue.
 et accipe tibi inde uxorem de filiabus
 laban auunculi tui. Deus autē om-
 nipotens benedicat tibi: et crescere
 faciat atq; multiplicet. ut sis in tur-
 bas poplorum. Et det tibi benedictio-
 nes abraham et semini tuo post te:
 ut possideas terram peregrinationis
 tue. quam pollicitus est auo tuo.
 Cumq; dimisisset eum isaac: pfectus
 uenit in mesopotamiam syrie ad la-
 ban filium bathuel syri frēm rebec-
 ce matris sue. Videns autē esau qd
 benedixisset pater suus iacob et mi-
 sisset in mesopotamiam syrie ut
 inde uxorem duceret. et quod post
 benedictionem precepisset ei dicens:
 non accipies conjugem de filiabus
 chanaan. quodq; obediens iacob
 parentib; isset in syriam pbanis qd;
 quod non libenter aspiceret filias
 chanaan pater suus: iuit ad isma-
 helem. et duxit uxorem absq; his
 quas prius habebat maelech filiā
 ismahel. filij abraham sororem na-
 baioth. **I**gitur egressus iacob de ber-
 sabeē pgebat haran. Cumq; uenisset
 ad quendam locum. et uellet in eo
 requiescere post solis occubitum:
 tulit de lapidib; qui illic iacebant.
 et supponens capiti suo dormiuit
 in eodem loco. Uiditq; in somnis sca-
 lam stantem sup terram. et cacumen
 illius tangens celum: anglos quoq;
 dei ascendentes et descendentes per
 eam. et dñm in nixum scale dicentē

sibi. Ego sum dñs deus abraham pa-
 tris tui. et dñs ysaac. Terram in qua
 dormis tibi dabo et semini tuo. Et q̄;
 germen tuum quasi puluis terre. Di-
 lataberis ad occidentem et orientem.
 septentrionem et meridiem: et bene-
 dicentur in te et in semine tuo cun-
 ctę tribus terre. Et ero custos tuus
 quocūq; perrexeris: et reducam te
 in terram hanc. nec dimittam nisi
 compleuero uniuersa que dixi. Cūq;
 euigilasset iacob de sompno: ait. Ve-
 re dñs est in loco isto: et ego nescie-
 bam. Pauensq; quam terribilis in-
 quit est locus iste. Non ē hic aliud ni-
 si domus dei et porta celi. Surgens
 ergo mane tulit lapidem quem sup-
 posuerat capiti suo et erexit in titu-
 lum fundens oleum desup. Appella-
 uitq; nomen urbis bechel. que prius
 luza uocabatur. Oruit autem uotū:
 dicens. Si fuerit deus mecum. et custo-
 dierit me in uia p quam ambulo et
 dederit michi panem ad uescendū
 et uestimentum ad induendum. re-
 uersusq; fuero pspere ad domū pa-
 tris mei. erit michi dñs in deum. et
 lapis iste quem erexi in titulum: uo-
 cabitur domus dei. Cunctorumq;
 que dederis michi: decimas offeram
 tibi. **P**rofectus ergo iacob uenit in
 terram orientalem: et uidit puteū
 in agro. tresq; greges ouium accubā-
 tes iuxta eum. Nam ex illo ad aqua-
 bantur pecora: et os eius grandi la-
 pide claudebatur. Moysi q; erat ut
 cunctis ouib; congregatis deuolue-
 rent lapidem: et refectis gregibus
 rursus sup os putei ponerent. Di-
 xitq; ad pastores. Fratres ūde estis?

Qui responderunt. De baran. Quos
 interrogans ait. Nunquid nostis la-
 ban filium nachor? Dixerunt. No-
 uimus. Sanus ne est inquit? Valet
 inquit. Et ecce rachel filia eius: ue-
 nit cum grege suo. Dixitq; iacob. Ad-
 huc multum diei sup est: nec est tem-
 pus ut reducantur ad caulas greges.
 Ante date potum ouibus: et sic ad pa-
 stum eas reducite. Qui responderunt.
 Non possumus donec omnia pecco-
 ra congregentur. et admoueamus
 lapidem de ore putei: ut adaquem⁹
 greges. Adhuc loquebantur: et ecce
 rachel ueniebat cum ouibus patris
 sui. Nam gregem ipsa pascebat. Quā
 cum uidisset iacob. et sciret consobri-
 nam suam ouesq; laban auunculi
 sui: amouit lapidem quo puteus
 claudebatur. Et ad aquato grege:
 osculatus est eam. Eleuataq; uoce fle-
 uit. et indicauit ei quod frater esset
 patris ei⁹ et filius rebeccę. At illa festi-
 nans: nunciauit patri suo. Qui cū
 audisset uenisse iacob filium soro-
 ris sue: cucurrit obuiam. Comple-
 xusq; eum et in oscula ruens: du-
 xit in domum suam. Auditis au-
 tem causis itineris: respondit. Os
 meum es: et caro mea. Et postqm̄
 impleti sunt dies mensis unius: di-
 xit ei. Nun quia frater meus es gra-
 tis serues michi? Dic quid merce-
 dis accipies. habebat uero: filias
 duas. Nomen maioris lia: minor
 appellabatur rachel. Sed lia lippis
 erat oculis: rachel decora facie et ue-
 nusto aspectu. Quam diligens iacob:
 ait. Seruiam tibi pro rachel filia
 tua minore: septem annis. Respon-

xxix.

dit laban. Melius est ut tibi eam dem:
quam uiro alteri. Mane apud me.
Seruiuit igitur iacob pro rachel sep-
tem annis. et uidebantur illi pauci
dies pre amoris magnitudine. Dixitq;
ad laban. Da michi uxorem meam:
quia tempus iam expletum est ut
ingrediar ad illam. Qui uocatis mul-
tis amicorum turbis ad conuiuium:
fecit nuptias. Et uespe filiam sua
liam introduxit ad eum: dans an-
cillam filie. zelfan nomine. Ad qua
cum ex more iacob fuisset ingressus.
facto mane uidit liam: et dixit ad
socerum. Quid est quod facere uolu-
isti? Nonne pro rachel seruiui tibi? Qua-
re imposuisti michi? Respondit la-
ban. Non est in loco nostro consuetu-
dinis: ut minores ante tradamus
ad nuptias. Imple ebdomadem die-
rum huius copule: et hanc quoq;
dabo tibi pro opere quod seruitu-
rus es michi septem annis alijs. Ad-
quieuit placito et ebdomade tns
acta. rachel duxit uxorem. Cui pa-
ter seruam balan dederat. Tandemq;
potius optatis nuptijs amorem se-
quentis priori pretulit: seruens
apud eum septem annis alijs. **V**i-
dens autem dñs quod despiceret
liam: aperuit uulnam eius sorore
sterili pmanente. Que conceptum
genuit filium: uocauitq; nomen ei
ruben dicens. Vidit dñs humilita-
tem meam. Nunc amabit me uir
meus. Rursumq; concepit et pepe-
rit filium: et ait. Quoniam audi-
uit dñs haberi me contemptui: de-
dit etiam istum michi. Vocauitq;
nomen eius: simeon. Concepit ter-

cio: et genuit alium. Dixitq;. Nunc qq;
copulabitur michi maritus meus. eo
quod peperim illi tres filios. Et iccir-
co appellauit nomen eius leui. Quar-
to concepit et pepit filium: et ait.
Modo confitebor dño. Et ob hoc uo-
cauit eum iudam. Cessauitq; parere.
Cernens autem rachel quod in se-
cunda esset inuidit sorori: et ait ma-
rito suo. Da michi liberos. Alioquin
moriar. Cui iratus respondit iacob.
Nun p deo ego sum qui priuauit te
fructu uentris tui? At illa. habeo
inquit famulam balam. Ingredere
ad illam: ut pariat sup genua mea.
et habeam ex ea filios. Deditq; illi ba-
lam in coniugium. Que ingressa ad
se uiro. concepit et pepit filium. Di-
xitq; rachel. Iudicauit michi dñs. et
exaudiuit uocem meam: dans michi
filium. Et iccirco appellauit nomen
eius dan. Rursumq; balam concipi-
ens: peperit alterum. Pro quo ait ra-
chel. Comparauit me dñs cum sorore
mea: et inualui. Vocauitq; eum
neptalim. **S**entens lia quod pa-
rere desisset. zelfham ancillam
suam marito tradidit. Qua post
conceptum edente filium: dixit. Fe-
liciter. Et iccirco uocauit nomen ei
gad. Peperit quoq; zelfha alterum:
dixitq; lia. Hoc p benedictione mea.
Beatam quippe me dicent mulieres.
Propterea appellauit eum aser. Egres-
sus autē ruben tempore messis tri-
cie in agrum. reperit mandrago-
ras quas matri lie detulit. Dixitq;
rachel. Da michi partem de mandra-
goris filij tui. Illa respondit. Parūne
tibi uidetur quod preripuerim matri

ritum michi nisi etiam mandragoras
 filij mei tuleris: **A**it rachel. Dormiat
 tecum hac nocte: p mandragoris filij
 tui. Redeunteq; ad uespam de agro
 iacob. egressa est in occursum lia: et
 ait. Ad me inquit intrabis. quia mer-
 cede conduxisti te: p mandragoris filij
 mei. Dormiuit cum ea: nocte illa. Et
 exaudiuit d's preces eius. Conceptitq;
 et peperit filium quintu: et ait. De-
 dit deus mercedem michi: quia dedi
 ancillam meam uiro meo. Appella-
 uitq; nomen illius: isachar. Rursum
 lia concipiens. peperit sextum filium:
 et ait. Ditauit me d's dote bona etia
 hac uice. Mecum erit maritus meus:
 eo quod genuerim ei sex filios. Et ic-
 circo appellauit nomen eius zabulon.
Lxxi. Post quem peperit filiam nomine
 dinam. **R**ecordatus quoq; dñs rache-
 lis exaudiuit eam: et aperuit uulua
 illius. Que concepit et peperit filiu:
 dicens. Abstulit d's obprobrium meum.
 Et uocauit nomen illius ioseph: di-
 cens. Addat michi dñs: filium alteru.
 Nato autē ioseph: dixit iacob socero
 suo. Dimitte me ut reuertar in patri-
 am: et ad terram meam. Da michi
 uxores et liberos meos. p quib; serui-
 ui tibi: ut abeam. Tu nosti seruitute
 qua seruiui tibi. **A**it ei laban. Inuenia
 gram in conspectu tuo. Expimento
 didici: quod benedixerit michi deus
 ppter te. Constitue mercedem tuam
 qua dem tibi. **A**t ille respondit. Tu
 nosti quom seruerim tibi. et quanta
 in manib; meis fuerit possessio tua:
 Modicum habuisti antequam uenire:
 et nunc diues effectus es. **B**enedixitq;
 tibi dñs: ad introitum meum. Iustu

est igitur ut pvideam aliquando
 etiam domui mee. **D**ixitq; laban. Quid
 dabo tibi? **A**t ille ait. Nichil uolo. sed
 si feceris quod postulo. iterum pasca
 et custodiam pecora tua. **G**ira omnes
 greges tuos et separa cunctas oues ua-
 rias et sparso uellere. Et quodcumq;
 rufum et maculosum uariumq; fue-
 rit. tam in ouib; quam in capris: erit
 merces mea. **R**espondebitq; michi.
 cras iusticia mea: quando placiti
 tempus aduenerit coram te. Et om-
 nia que non fuerint uaria et ma-
 culosa et rufa. tam in ouib; quam in
 capris: furti me arguent. **D**ixit laban.
 Gratum habeo quod petis. Et separa-
 uit in die illo capras et oues. hirtos et
 arietes: uarios atq; maculosos. Cunctu
 autem gregem unicolorum id est al-
 bi et nigri uelleris: tradidit in ma-
 nu filiorum suorum. Et posuit spa-
 cium itineris inter se et generu di-
 erum trium: qui pascebat reliquos
 greges eius. **G**ollens ergo iacob uir-
 gas populeas uirides. et amigda-
 linas. et ex platanis: ex parte decor-
 ticauit eas. **D**etractisq; corticibus
 in his que spoliata fuerant candore
 apparuit. **I**lla uero que integra erat:
 uirida p manserunt. **A**tq; in hunc
 modum color effectus est uarius.
Posuitq; eas in canalib; ubi effunde-
 batur aqua. ut cum uenissent gre-
 ges ad bibendum: ante oculos habe-
 rent uirgas. ut in aspectu earum
 conciperent. **F**actumq; est ut in ipso
 calore coitus oues intuerentur uir-
 gas. et parerent maculosa et uaria
 et diuerso colore respisa. **D**iuisitq;
 gregem iacob: et posuit uirgas an-

te oculos arietum. Erant autē alba
queq; et nigra laban. cetera uero ia
cob separatis inter se gregib;. Igitur
quando primo tempore ascende
bantur oues. ponebat iacob uirgas
in canalibus aquarum ante oculos
arietum et ouium. ut in earum con
templatione conciperent. Quando
uero serotina admissura erat et con
ceptus extremus. non ponebat eas.
Factaq; sunt ea que erant serotina
laban. et que primi temporis iacob.
Diciturq; est homo ultra modum.
et habuit greges multos. ancillas
et seruos. camelos et asinos. **P**ost
quam autem audiuit uerba filio
rum laban dicentium. tulit iacob
omnia que fuerunt patris nostri.
et de illius facultate ditatus factus ē. in
ditus. anāduerit quoq; faciem
laban quod non esset erga se sicut
heri et nudius tertius. maxime di
cente sibi dño: reuertere in terram
patrum tuorum. et ad generatio
nem tuam eroq; tecum. misit et
uocauit rachel et liam in agrum
ubi pascebat greges. Dixitq; eis. Vi
deo faciem patris uestri quod non
sit erga me sicut heri et nudius ter
tius. Deus autem patris mei fuit
merum. Et ipse nostis quod totis
uiribus meis seruerim patri ue
stro: sed pater uester circumuenit
me. et mutauit mercedem meam
decem uicibus. et tamen non dimi
sit eum deus ut noceret michi. Si
quando dixit uarię erunt merce
des tue. pariebant omnes oues uari
os fetus. Quando uero e contrario
ait. alba queq; accipies pro mercede.

omnes greges alba pepererunt. Tulitq;
deus substantiam patris uiri: et dedit
michi. Postquam enim conceptus
ouium tempus aduenerat. leuaui
oculos meos et uidi in somnis ascen
dentes mares sup feminas uarios et
maculosos. et diuersorum colorū.
Dixitq; angelus domini ad me: in
sommis. Iacob. Et ego respondi. Ad
sum. Qui ait. Leua oculos tuos: et
uide uniuersos masculos ascenden
tes sup feminas. uarios resperfos atq;
maculosos. Vidi enim omnia que
fecit tibi laban. Ego sum deus be
thel: ubi unxisti lapidem. et uotū
uouisti michi. Nunc ergo surge et
egredere de terra hac: reuertens in
terra natiuitatis tue. Responderunt
rachel et lia. Nunquid habemus re
sidui quicquam in facultatib; et he
reditate domus patris nostri: Non
ne quasi alienas reputauit nos et
uendidit comediq; precium nr̄m?
Sed deus tulit opes patris nostri: et
nobis eas tradidit ac filiis nr̄is. Vn
de omnia que precepit tibi d̄s fac.
Surrexit itaq; iacob. et impositis
liberis et coniugib; suis sup came
los abiit. tulitq; omnem substanti
am et greges et quicquid in mesopo
tania adquisierat: pergens ad isaac
patrem suum in terra chanaan.
Eo tempore laban ierat ad tonden
das oues: et rachel furata est idola
patris sui. Noluitq; iacob confiteri
socero suo quod fugeret. Cumq; ab
isset tam ipse quam omnia que ui
ris eius erant. et amne transmissio p
geret contra montem galaad: nuci
atum est laban die tercio quod fu

geret iacob. Qui assumptis fratribus
suis psequutus est eum dieb; septē:
et comprehendit eum in monte ga
laad. Uiditq; in somnis dicentē sibi
deum. Caue ne quicqm̄ aspere loq̄
ris contra iacob. Iamq; iacob exten
derat in monte tabernaculum. Tū
ille consequutus eum fuisset cum
fratrib; suis. in eodem monte gala
ad fixit tentorium. Et dixit ad ia
cob. Quare ita egisti. ut clam me ita
abigeres filias meas quasi captiuas
gladio. Cur ignorante me fugere
uoluisti nec indicare michi. ut pro
sequerer te cum gaudio et canticis
et tympanis et cythara. Non es pas
sus ut oscularer filios meos ac filias.
Scilicet operatus es. Et nunc quidem
ualet manus mea reddere tibi malū:
sed deus patris tui heri dixit michi.
caue ne loquaris cum iacob: quicqm̄
durius. Esto. ad tuos ire cupiebas:
et desiderio tibi erat domus patris
tui. Cur furatus es deos meos. Res
pondit iacob. Quod inscio te pfectū
sum: timui ne uolenter auferres
filias tuas. Quod autem furti me
arguis: apud quemcumq; inuene
ris deos tuos. necetur coram fratrib;
nr̄is. Scrutare. Quicquid tuoz apd
me inueneris: et aufer. hec dicens.
ignorabat quod rachel furata esset
idola. Ingressus itaq; laban taberna
culum iacob et hę et utriusq; famu
le: non inuenit. Cumq; intrasset ten
torium rachelis. illa festinans ab
scondit idola subter stramenta ca
meli: et sedit desup. Scrutantaq;
omne tentoriū et nichil inuenti:
ait. Ne nascatur dñs meus qd' corā

te assurgere nequeo. quia iuxta con
suetudinem feminarum nunc ac
cidit michi. Sidelusa sollicitudo
querentis est. Tūmensq; iacob cum
iurgio ait. Quam ob culpam meā.
et ob quod peccatū meum sic exarsi
sti post me. et scrutatus es omnem
supellectilem meam. Quid inue
nisti de cuncta substantia domus
tuę. Pone hic coram fratrib; meis
et fratrib; tuis: ut iudicent inter
me et te. Icaro: uiginti annis fui
tecum. oues tuę et capre steriles n̄
fuerunt. Arietes gregis tui non co
medi: nec captum a bestia ostendi
tibi. Ego dampnū omne reddebā.
Quicquid furto periebat: a me ex
gebas. Die noctuq; estu urebar: et
gelu. Fugiebatq; somnus ab oculis
meis. Sic per uiginti annos: in do
mo tua seruiui tibi. Quatuorde
cim pro filiab;: et sex pro gregibus
tuis. Immutasti quoq; mercedem
meam decem uicibus. et nisi d's pa
tris mei abraham. et timor isaac af
fuisset michi: forsitan modo non
dum me dimisses. Afflictionem
meam. et laborum manuum mea
rum respexit deus: et arguit te
heri. Respondit ei laban. Filie meę.
et filij mei. et greges tui: et omnia
quę cernis mea sunt. Quid possū
facere filijs. et nepotibus meis. Veni
ergo et incamul sedus: ut sit in te
stimonium inter me et te. Tulit
itaq; iacob lapidem: et erexit illū
in titulum. Dixitq; fratrib; suis Af
ferte lapides. Qui congregantes. fe
cerunt tumulum. Comederuntq;
sup eum. Quem uocauit laban tu

mulus testis. et iacob aceruum testi-
 monij: uterq; iuxta proprietate lin-
 gue sue. Dixitq; laban. Tumulus iste
 testis erit inter me et te hodie. Et ic-
 circo appellatum est. nomen eius ga-
 laad: id est tumulus testis. Intueat
 dñs et iudicet inter nos quando re-
 cesserimus a nobis: et si afflexeris fili-
 as meas. et si introduxeris uxores ali-
 as sup eas. Nullus sermone nostri te-
 stis est: absq; deo qui presens respicit.
 Dixitq; rursus ad iacob. En tumulus
 hic et lapis quem erexi: inter me et te
 testis erit. Tumulus inquam iste et la-
 pis sint in testimonio: si aut ego tran-
 siero illum pgenis ad te. aut tu prete-
 rieris malum michi cogitans. Deus
 abraham et dñs nachor iudicet inter
 nos: deus patris eorum. Iurauit ia-
 cob per timorem patris sui isaac. Im-
 molatisq; uictimis in monte uocauit
 fratres suos. ut ederent panem. Qui
 cum comedissent: manserunt ibi.
 Laban uero de nocte consurgens of-
 culatus est filios et filias suas et be-
 nedixit illis: reuersusq; est in locum
 suum. Iacob quoq; abiit itinere quo
 cepat. **F**ueruntq; ei obuiam ange-
 li dei. Quos cum uidisset: ait. Castra
 dei sunt hec. Et appellauit nomen
 loci illius manaim. id est castra. Mi-
 sit autē et nuncios ante se ad esau
 frēm suum: in terram seir regionis
 edom. Precepitq; eis dicens. Sic loq-
 mini dño meo esau. Hec dicit frater
 tuus iacob. ^{nomi} Apud laban pegrinat-
 sum: et fui usq; in presentem diem.
 Habeo boues et asinos. oues et ser-
 uos atq; ancillas. Mittoq; nūc lega-
 tionem ad dominum meum: ut

inueniam grām in conspectu tuo.
 Reuersiq; sē nuntij ad iacob: dicen-
 tes. Uenimus ad esau frēm tuum:
 et ecce properat in occursum tibi
 cum quadringentis uiris. Timuit
 iacob ualde: et perterritus diuisit
 poplū qui secum erat. greges et oues
 et boues et camelos in duas turmas:
 dicens. Si uenerit esau ad unam tur-
 mam et percusserit eam: alia turma
 que reliqua est. saluabitur. Dixitq;
 iacob. Deus patris mei abrahā et dñs
 patris mei isaac. dñe qui dixisti michi
 reuertere in terram tuam. et in locū
 natiuitatis tue. et benefaciam tibi:
 minor sum cunctis miserationibus
 et ueritate quam explesti seruo tuo.
 In baculo meo transiui iordanē istū:
 et nunc cum duabus turmis regredi-
 or. Erue me de manu frīs mei de ma-
 nu esau: quia ualde eum timeo. ne
 forte ueniens percipiat matrem cum
 filiis. Tu loquutus es quod bene mi-
 chi faceres: et dilatares semen meū
 sicut harenam maris que p̄ mul-
 titudine numerari non potest. Cūq;
 dormisset ibi nocte illa: separauit
 de his que habebat munera esau
 fratri suo. Capras ducentas. hircos
 uiginti. oues ducentas. arietes ui-
 ginti. camelos fetas cum pullis suis
 triginta. uaccas quadraginta. et
 tauros uiginti. asinas uiginti. et pul-
 los earum decem. Et misit p̄ manus
 seruorum suorum singulos seorsū
 greges: dixitq; pueris suis. Antecedi-
 te me: et sit spaciū inter gregem.
 et gregem et precepit priori dicens.
 Si obuium habueris esau frēm me-
 um et interrogauerit te tu quis es.

et quo uadis. et cuius sunt ista que sequeris: respondebis. Serui tui iacob. Munera misit dño meo esau. Ipse q̄q; post nos uenit. Similiter mandata dedit secundo ac tertio. et cunctis qui sequebantur greges: dicens. Hisdem uerbis loquimini ad eum. cum inuenieritis eum. Et addidit. Ipse quoq; seruus tuus iacob: iter nr̄m insequitur. Dixit enim. Placabo illum muneribus: que precedunt: et postea eum uidebo. Forsitan p̄cipiabitur michi. Precesserunt itaq; munera ante eum: ipse uero mansit nocte illa in castris. Cumq; mature surrexisset: tulit duas uxores suas. et totidem famulas cum undecim filiis. et transiit uadum iacob. Transductisq; omnibus que ad se ponebant: remansit solus. Et ecce uir luctabatur cum eo: usq; mane. Qui cum uideret quod eum superare non posset: tetigit neruum femoris eius. et statim emarcuit. Dixitq; ad eum. Dimitte me. Jam enim ascendit aurora. Respondit. Non dimittam te: nisi benedixeris michi. Ait ergo. Quod nomen est tibi? Respondit. Iacob. Ait ille. Nequaquam inquit iacob appellabitur nomen tuum sed isrl̄: quoniam si contra deum fortis fuisti. quantomagis contra homines preualebis: Interrogauit eum iacob. Dic michi quo appellaberis nomine? Respondit. Cur queris nomen meum? Et benedixit ei in eodem loco. Vocauitq; iacob nomen loci illius phanuel dicens. Uidi dñm facie ad faciem: et salua facta est anima mea. Ortq; est ei statim sol: postquã transgressus est

phanuel. Ipse uero claudicabat pede. Qm̄ ob causam non comedunt filij isrl̄. neruum qui emarcuit in femore iacob usq; in presentem diem: eo quod tetigerit neruum femoris eius. et obstupuerit. Leuans autem iacob oculos suos uidit uenientem esau: et cum eo quatringsentos uiros. Diuisitq; filios he et rachel. ambarumq; famularum: et posuit utramq; ancillam et liberos earum in principio. Liam uero et liberos ei in secundo loco: rachel autē et ioseph nouissimos. Et progrediens adorauit p̄nus in terrā septies: donec appropinquauit fratri eius. Currens itaq; esau obuiam fratri suo: amplexatus est eum. Stringensq; collum eius. et osculans: fleuit. Leuatisq; oculis uidit mulieres et paruulos earum: et ait. Quid sibi uolunt isti. et si ad te ponent? Respondit. Paruuli sunt: quos donauit d̄s michi seruo tuo. Et appropinquantes ancille et filij earum: incuruati sunt. Accessitq; lia cum liberis suis. Et cum similiter adorassent. extremi ioseph et rachel: adorauerunt. Ait esau. Que nam sunt inquit iste turme quas obuiam habui? Respondit. Ut inuenirem gr̄am: coram dño meo. Et ille. Habeo aut plurima frater mihi: tunc tibi. Dixit iacob. Noli ita obsecro: sed si inueni gratiam in oculis tuis. accipe munusculū de manibus meis. Sic enim uidi faciem tuam: quasi uiderem uultum dei. Esto michi p̄cipuus. et suscipe benedictionem quam attuli tibi. et quã donauit michi d̄s tribuens omnia. Uix fratre compellente suscipiens:

xxxiii.

ait. Gradiamur simul: et ero socius
 itineris tui. Dixitq; iacob. Nosti dñe
 mi quod paruulos habeam teneros.
 et oues ac boues fetas mecum. Quas
 si plus in ambulando fecero laborare:
 morientur in una die cuncti greges.
 Precedat dñs meus ante seruum su-
 um: et ego sequar paulatim uestigia
 eius. sicut uidero posse paruulos
 meos: donec ueniam ad dñm meū
 in seir. Respondit esau. Oro te ut
 de populo qui mecum est: saltem
 socij remaneant uie tue. Non est
 inquit necesse. Hoc uno indigeo:
 ut inueniam grām in conspectu do-
 mini mei. Reuersusq; est itaq; in
 illo die esau: itinere quo uenerat
 in seir. **E**t iacob uenit in sochot.

7. lxx.

Vbi edificata domo. et fixis tentorijs:
 appellauit nomen loci illius sochot.
 id est tabernacula. Transiuitq; in
 salem urbem sichimorū que est in
 terra chanaān. postq̄m reuersus
 est de mesopotamia sirię: et habi-
 tauit iuxta oppidum. Emitq; par-
 tem agri in qua fixerat tabernacu-
 la: a filijs emor patris sichem. cen-
 tum agris. et erecto ibi altare. in-
 uocauit sup illud fortissimū deū
 isrl. Egressa est autē dina filia lie-
 ut uideret mulieres regionis illius.
 Quem cum uidisset sichem filius
 emor. cuius princeps terre illius: ad-
 amauit et rapuit. et dormiuit cū
 illa. in opprimens uirginem. Et con-
 glutinata est anima eius cum ea:
 tristeq; blanditijs linuit. Et per-
 gens ad emor patrem suū: accipe
 michi inquit puellā hanc coniugē.
 Quod cum audisset iacob absentib;

filijs et in pastu occupatis peccozum:
 siluit donec redirent. Egresso autē
 emor patre sichem ut loqueret̄ ad ia-
 cob: ecce filij eius ueniebant de agro.
Auditoq; quod acciderat nati sunt
 ualde: eo quod sedam rem esset ope-
 ratu in isrl. et uiolata filia iacob
 rem illicitam ppetrasset. Loquutus
 est itaq; emor ad eos. Sichem filij mei adbe-
 sit aīa filie ur̄e. Date eam illi uxo-
 rem: et iungamus iustissim conubia.
 Filias ur̄as tradite nobis. et filias
 nostras accipite: et habitate nobis
 cum. Terra in potestate nr̄a est: ex-
 ercite negociamini. et possidete eā.
 Sed et sichem ad patrem et ad fra-
 tres eius: ait. Inueniam grām coram
 uobis: et quecumq; statueritis dabo
 uobis. Augere dotem: munera postu-
 late. Libens tribuam qd̄ petieritis: tan-
 tum date michi puellam hanc uxo-
 rem. Responderunt filij iacob sichē
 et patri eius in dolo: se uentes obstu-
 prum sororis. Non possumus face-
 re qd̄ petitis nec dare sororem no-
 stram homini incircumciso quod
 illicitū et nefarium est apud nos.
 Sed in hoc ualebimus federari: si
 esse uolueritis nostri similes et cir-
 cumcidatur in uobis omne mascu-
 lini sexus. tunc dabimus et accipie-
 mus mutuo filias nr̄as. ac ur̄as.
 et habitabimus uobiscū. erimusq;
 unus popl̄s. Sin autē circumcidi no-
 lueritis: tollemus filiam nr̄am et
 recedemus. Placuitq; oblatio eorū
 emor et sichem filio eius. Nec distu-
 lit ad olescens: quin statim qd̄ pete-
 batur expleret. Amabat enim pu-
 ellam ualde: et ipse erat inditus

at xxxiiii

xxxv

in omni domo patris sui. Ingressiq;
portam urbis loquuti sunt populo.
Viri isto pacifici sunt: et uolunt ha-
bitare nobiscum. Negocientur in ter-
ra. et exerceant eam: que spaciola et
lata cultorib; indiget. Filias eoru ac-
cipiemus uxores. et nras illis dabim?
Unum est qd differtur tantum bo-
num. si circumcidamus masculos no-
stros ritum gentis imitantes. Et sub-
stantia eorum et pectora eoru et cun-
cta que possident nra erunt tantu
in hoc adquiescamus. et habitantes
simul unum efficiemus poplin. Ad-
senserunt omnes: circumcisit cum-
dis maribus. Et ecce die tertio quan-
do grauissimus uulnerum dolor
est: arreptis duo iacob filij symeon
et leui fratres dinc gladijs. ingressi
sunt urbem confidenter. Interfectisq;
omnib; masculis emor et sichein pa-
riter necauerunt: tollentes dinam
de domo sichein sororem suam. Qui-
bus egressis irruerunt sup occisos
ceteri filij iacob: et depopulati sunt
urbem. in uitionem stupri. oues eoz
et armenta. et asinos cuictaq; uastan-
tes: que in domib; et in agris erant.
paruuolos quoq; et uxores eorum:
dixerunt captiuas. Quib; patris
audacter: iacob dixit ad symonem
et leui. Turbastis me: et odiosum fe-
cistis chananeis et pherezis. habi-
tatorib; terre huius. Nos pauci su-
mus. illi congregati percutient me:
et delebor ego. et domus mea. Respo-
derunt. Nunquid ut scorto abuti
debuere sorore nra: **I**nterea lo-
quutus est dñs ad iacob. Surge et
ascende bethel et habita ibi: facq;

altare deo qui apparuit tibi. quando
fugebas esau frēm tuum Jacob uero
conuocata omni domo sua: ait. Ab-
icite deos alienos qui in medio uestri
sunt: et mundamini ac mutate ue-
stimenta ura. Surgite et ascendamus
in bethel: ut faciamus ibi altare dño
qui exaudiuit me. in die tribulatio-
nis mee. et fuit socius itineris mei.
Dederunt ergo ei omnes deos alienos
quos habebant: et in aurel que erant
in aurib; eoru. At ille infodit ea sub-
ter terebinthum que est post urbē
sichein. Cumq; pfecta essent: terror
dei inuasit omnes p circuitum ciui-
tates. et non sunt ausi psequi. rece-
dentes. **V**enit igit iacob luzam q
est in terra chanaan cognomento
bethel: ipse et omnis popls cum eo.
Edificauitq; ibi altare. et appellauit
nomen loci domus dei. Ibi enim ap-
paruit ei ds: cum fugeret frēm suū.
Eodem tempore mortua est delbora
nutrix rebecca. et sepulta ad radices
bethel: subter quercum. uocatumq;
est nomen loci. quercus fletus. Appa-
ruit autē iterum ds iacob. Postquā
reuerfus est de mesopotamia sirie: et
benedixit ei dicens. Non uocaberis
ultra iacob: sed isrl' erit nomen tu-
um. Et appellauit eum isrl'. Dixitq;
ei. Ego deus omnipotens. Cresce:
et multiplicare. Gentes et populi
nationū: ex te erunt. Reges de lū-
bis tuis egredientur: terramq; qm
dedi abraham et ysaac dabo tibi
et semini tuo post te. Et recessit ab
eo. **I**lle uero erexit titulum lapi-
deum in loco quo loquutus ei fue-
rat ds: libans sup eum libamina.

xxxv. l. l.

lxxii. co.

et effundens oleum. uocansq; nomen loci bethel. Egressus inde: uenit uero tempore. ad terram que ducit ephratam. In qua cum paruireret rachel: ob difficultate partus periditari cepit. Dixitq; ei obsterix. Noli timere: quia et hunc habebis filium. Egrediente autem anima pre dolore et imminente iam morte: uocauit nomen filij sui benoni. id est filius doloris mei. Pater uero appellauit eum beniamin: id est filius dextere. Mortua est autem rachel. et sepulta in uia que ducit ephratam. hec est bethleem. Erigitq; iacob titulum sup sepulchrum eius. Hic est titulus monumti rachel: usq; in presentem diem. Egressus inde fixit tabernaculu trans turrem gregis. Cumq; habitaret in illa regione: abiit ruben et dormiuit cum bala concubina patris sui. Quod illum minime latuit. Erant autem filij iacob: duodecim. Filij lie: primogenitus ruben. et simeon. et leui. et iudas. et isachar. et zabulon. Filij rachel: ioseph. et beniamin. Filij bale ancille rachelis: dan. et neptalim. Filij zephe ancille lie: gad. et aser. Hii filij iacob: qui nati sunt ei in mesopotamia sirie. Venit etiam ad isaac patrem suum in mambre ciuitatem arbee hec est ebron: in qua peregrinatus est abraham et isaac. Completi sunt dies isaac: centum octoginta annorum. Consumptusq; etate mortuus est et appositus populo suo: senex et plenus dierum. Et sepelierunt eum esau et iacob: filij sui. **H**ec sunt autem generationes esau. ipse est edom. Esau accepit

uxores de filiabus: chanaan: ada filiam elom ethei. et oolibama filiam anee filij sebeon euqi. basemath quoq; filiam ismahel sororem nabaioth. Peperit autem ada eliphaz. Basemath genuit raubel. Oolibama edidit hieus. et hielon. et chore. Hii filij esau: qui nati sunt ei in terra chanaan. Gubit autem esau uxores suas. et filios et filias. et omnem animam domus sue. et substantiam. et peccora. et cuncta que habere poterat in terra chanaan. et abiit in alteram regionem: recessitq; a fratre suo iacob. Diuites enim erant ualde: et simul habitare non poterant. nec sustinebat eos terra peregrinationis eorum pre multitudiue gregum. Habitauitq; esau in monte seir. ipse est edom. Hec sunt generationes esau patris edom in monte seir: et hec nomina filiorum eius. Eliphaz filius ada uxoris esau. Raubel quoq; filius basemath uxoris eius. Fueruntq; filij eliphaz. theman. omar. sephuc. et gatham. et cenez. Erat autem chamna concubina eliphaz filij esau que pepit ei amalech. Hii sunt filij ade uxoris esau. Filij autem rabuel naath et zara. semma. et meza. Hii filij basemath. uxoris esau. Isti quoq; erant filij oolibama filie ana filie sebeom uxoris esau. quos genuit ei iheus. et ihelom. et chore. **H**ii duces filiorum esau. Filiorum esau. Filij eliphaz primogeniti esau: dux theman. dux omor. dux sephu. dux cenez. dux chore. dux dathan. dux amalech. Hii filij eliphaz. in terra edom: et hii filij ade. Hii quoq; filij rabuel filij esau.

Lxxiii. xxxvi.

dux naath. dux zara. dux semma. dux
meza. Hii duces rahuel in terra edo.
Isti filij basemath uxoris esau. Hii au-
tem filij oolibama uxoris esau. dux
ibeus. dux ibelom. dux chore. Hii du-
ces oolibama filie ana uxoris esau.
Isti filij esau. et hii duces eorum. ipse e.
edom. Isti filij seir horrei habitatoris
terre: lotham. et sobal. et esebeon.
et anan. dison et seth. et disan. Hii du-
ces horrei filij seir in terra edom. Facti
sunt autem filij lotham: horrei. the-
mam. Erat autem soror lotham. tha-
ma. et isti filij sobal aluam et mane-
eth. et hebal. sepbi. et onam. et hii
filij sebeon. achala. et anam. Iste est
ana qui inuenit aquas calidas in so-
litudine cum pasceret asinos sebeon
patris sui. habuitque filium disan. et
filium oolibama. Et isti filij disan. **Lxxvi.**
amdan. et esban. et iethram. et caran.
Hii quoque filij eser: balaan. et zeuan.
et acham. habuit autem filios disan:
hus. et aran. Isti duces horreorum. dux
lothan. dux sobal. dux sebeon. dux
ana. dux dison. dux eser. dux disan.
Isti duces horreorum qui impaue-
runt in terra seir. **Reges** autem
qui regnauerunt in terra edom an-
tequam haberent regem filij isrl.
fuerunt hii. Balac filius beor. no-
menque urbis eius denaba. Mortu-
us est autem balac. et regnauit pro
eo iobab filius zare. de bosra. Cumque
mortuus esset iobab. regnauit pro
eo husan de terra themanorum.
hoc quoque mortuo: regnauit pro
eo adad filius badadi. qui percussit
madian in regione moab. Et no-
men urbis eius abuh. Cumque mor-

tuus esset adad. regnauit pro eo sem-
ladema sereta. hoc quoque mortuo:
regnauit pro eo saul de fluuio ro-
oboth. Cumque et hic obisset: succes-
sit in regnum balanam filius acho-
bor. Isto quoque mortuo: regnauit pro
eo adad. nomenque urbis eius phau.
et appellabatur uxor illius mezabel
filia matted filie amizaad. Hec ergo
nomina ducum esau in cognatio-
nibus et locis et uocabulis suis. Dux
tamna. dux alua. dux iethceth. dux
oolibama. dux elad. dux phison. dux
cenez. dux theman. dux mabsar. dux
mabdiel. dux nam. Hii duces edom
habitant in terram imperij sui.
Ipsa est esau pater idumeorum. habi-
tauit autem iacob in terra chanaan.
in qua peregrinatus est pater suus:
et hec sunt generationes eius. **Ioseph**
cum sexdecim esset annorum pascebat
gregem cum fratribus suis ad huc puer.
et erat cum filiis bale et zelphe uxo-
rum patris sui. Accusauitque fratres suos
apud patrem: crimine pessimo. Iste
autem diligebat ioseph super omnes
filios suos: eo quod in senectute genu-
isset eum. Fecitque tunicam polimitam.
Videntes autem fratres eius quod a patre
plus cunctis filiis amaretur: oderant
eum. nec poterant ei quicquam paci-
cum loqui. Accidit quoque ut uisum
somnia referet fratribus suis. Que cau-
sa: maioris odij seminarium fuit.
Dixitque ad eos. Audite somnium me-
um quod uidi. Putabam ligare
nos manipulos in agro: et quasi
confergere manipulum meum
et stare. uestrosque manipulos cir-
cumstantes adorare manipulum

Lxxvii.